

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής

Τι είναι «Παιδαγωγικά»;

Αλεξάνδρα Ανδρούσου - Βασίλης Τσάφος
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική
Ηλικία (ΤΕΑΠΗ)

Τι είναι Παιδαγωγικά; Ορισμοί φοιτητριών/φοιτητών (1/6)

- Αποτελεί **ένα είδος τέχνης**, έτσι ο ενασχολούμενος με αυτή – όπως κάθε τεχνίτης – ή καλύτερα καλλιτέχνης – οφείλει να την αγαπά, να έχει όρεξη, μεράκι για αυτήν και να καταθέτει την ψυχή του χωρίς δεύτερη σκέψη.
- Είναι μια μορφή δημιουργίας.

Τι είναι Παιδαγωγικά;

Ορισμοί φοιτητριών/φοιτητών (2/6)

- Παιδαγωγικά είναι η **γαλούχηση μικρών παιδιών** με αρχές και **ηθικοπνευματικές αξίες** ώστε να τεθούν τα γερά θεμέλια για την **ομαλή ένταξή τους** στην κοινωνία, την **αρμονική συνύπαρξή τους** με τους άλλους ανθρώπους και τη **διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας** με ευαισθησίες.

Τι είναι Παιδαγωγικά;

Ορισμοί φοιτητριών/φοιτητών (3/6)

- Είναι παιδί + άγω που σημαίνει καθοδηγώ τα παιδιά, άρα ειδικεύεται κάποιος στο να βοηθήσει το παιδί να περάσει σε ένα επόμενο βήμα της ζωής του και να του **μεταγγίσει γνώσεις**.
- Μεταλαμπάδευση γνώσεων και πρακτικών από τον δάσκαλο στο μαθητή.

Τι είναι Παιδαγωγικά;

Ορισμοί φοιτητριών/φοιτητών (4/6)

- Παιδαγωγικά είναι ο τρόπος με τον οποίο μπορεί ένα άτομο, όχι απαραίτητα επαγγελματίας, αλλά και γονιός να εκπαιδεύσει ένα παιδί. Αφορά και **μεθόδους** που πρέπει να ακολουθήσει για να μπει στην **ψυχολογία και να τα γαλουχήσει** όσο γίνεται καλύτερα.

Τι είναι Παιδαγωγικά;

Ορισμοί φοιτητριών/φοιτητών (5/6)

- Πώς συμπεριφέρομαι στα παιδιά και πώς αντιμετωπίζω διάφορα προβλήματα που μπορεί να προκύψουν.
- Ο Παιδαγωγός είναι ο καθοδηγητής του παιδιού στη νεαρή του ηλικία που του υποδεικνύει το σωστό.

Τι είναι Παιδαγωγικά;

Ορισμοί φοιτητριών/φοιτητών (6/6)

- Με τον όρο παιδαγωγικά εννοούμε τα μαθήματα που αφορούν την παιδεία και την εκπαίδευση στο σχολείο.
- Οι γνώσεις τις οποίες θα αποκτήσει ένα παιδί καθώς και ο τρόπος με τον οποίο θα συμπεριφέρεται στη μετέπειτα ζωή του.

Παιδαγωγική

- Παιδαγωγική ως τέχνη: εμπειροπρακτική γνώση – διδακτικό συνταγολόγιο.
- Παιδαγωγική ως προ-επιστήμη: διατύπωση ενός συστήματος αρχών για την εκπαιδευτική διαδικασία **χωρίς όμως διαδικασίες ελέγχου εγκυρότητας της γνώσης.**

J.J.Rousseau (1712-1778)

- Συγκροτημένο παιδαγωγικό σύστημα με πλήρη ανάλυση της φύσης και του ρόλου της εκπαίδευσης.
- Οι αντιλήψεις του Rousseau για την αγωγή εκφράστηκαν στο έργο του «**Αιμίλιος**» ή «**Περί Αγωγής**»: Η αγωγή που αναμένει ή ελπίζει ότι θα προσφέρεται στο παιδί, στον υποτιθέμενο τρόφιμο Αιμίλιο.
- Ορίζει τους σκοπούς της εκπαίδευσης με βάση **τη φύση του παιδιού** και όχι με βάση πολιτικά ή θρησκευτικά κριτήρια (Comenius).

Johan Heinrich Pestalozzi (1746-1827)

- Παιδαγωγική της ευφυΐας (**κεφάλι → γνωρίζω**).
- Παιδαγωγική της καρδιάς (ηθική-ψυχαγωγική παιδαγωγική) (**καρδιά → θέλω**).
- Πρακτική παιδαγωγική (γυμναστική και επαγγελματική παιδαγωγική) (**χέρι → μπορώ**).

Νέα Αγωγή (20ος αι.)

- Παιδοκεντρική προσέγγιση: το παιδί ως αναπτυσσόμενο πρόσωπο \Rightarrow το σχολείο στα μέτρα του παιδιού.

vs

- Δασκαλοκεντρική- γνωσιοκεντρική και μεθοδοκεντρική .
- Δημοκρατικότητα, εμπειρία, αυτενέργεια νέου σχολείου.

vs

- Αυταρχικότητα, νοησιарχία, παθητική μάθηση παραδοσιακού σχολείου.

Νέα Αγωγή

- Προοδευτική Αγωγή Dewey & Kilpartric (ΗΠΑ).
- Σχολείο Εργασίας Kerschensteiner (Γερμανία) & Σχολείο δράσης Claparede, Ferriere, Freinet, Cousinet (Γαλλία).
- Κίνημα M.Montessori (Ιταλία).
- Κίνημα Σοσιαλιστικής Αγωγής Makarenko (Ρωσία).
- Κίνημα Αντιαυταρχικού σχολείου Froebel, Neil.

Η Νέα Αγωγή στην Ευρώπη

Τα καινοτόμα ρεύματα της εκπαίδευσης μιλούσαν για την ανάγκη επαναπροσανατολισμού του σχολείου στο παιδί και στρέφονταν ενάντια στην κανονιστικού τύπου οργάνωση του σχολείου, η οποία βασιζόταν στη μετάδοση βασικών εργαλειακών γνώσεων και μια ελεγχόμενη κοινωνικοποίηση. Μετάβαση από τον ενήλικο στο παιδί.

«Δε μαθαίνει κανείς επειδή είναι σε θέση διδασκόμενου, ούτε επειδή τον διδάσκουν. Και θα μπορούσαμε να πούμε ότι όσο πιο λίγο διδασκόμαστε τόσο περισσότερο μαθαίνουμε, διότι το ότι διδασκόμαστε σημαίνει ότι λαμβάνουμε πληροφορίες και το ότι μαθαίνουμε σημαίνει το ότι τις ψάχνουμε.»

Cousinet

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Αλεξάνδρα Ανδρούσου, Βασίλης Τσάφος 2015. Αλεξάνδρα Ανδρούσου, Βασίλης Τσάφος. «Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής I & II. Τι είναι Παιδαγωγικά;». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/ECD8/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λπ., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από τη χρήση του έργου, για τον διανομέα του έργου και αδειοδόχο.
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο.
- που δεν προσπορίζει στον διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο.

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς,
- το Σημείωμα Αδειοδότησης,
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων,
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει),

μαζί με τους συνοδευτικούς υπερσυνδέσμους.

